

Seat No.

**M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Economics (Optional) Paper-XXVI**

ECOO26: Economics of Transport and Communication

Day and Date: Tuesday, 20/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 -----is the largest Public Sector Undertaking in India.
A) Railway Transport B) Road Transport C) Air Transport D) Water Transport
- 2 Acworth committee was appointed regarding Rail Transport in the year-----
A) 1924 B) 1922 C) 1921 D) 1920
- 3 Ticketless passenger is the problem of----- transport.
A) Rail Transport B) Road Transport C) Air Transport D) Pipeline Transport
- 4 In India..... government was started the rail transport.
A) Hindustan B) Bharat C) British D) None of these
- 5 India's bullet train project connects which two cities?
A) Bombay to Ahmedabad B) Delhi to Mumbai C) Kolkata to Chennai D) Bombay to Bangalore
- 6 Which government undertaking company is give services of internal air transport in India ?
A) Indian airlines B) Air India C) Air cargo D) Kingfisher
- 7 Tuticorin port is established in which state?
A) Goa B) Maharashtra C) Karnatak D) Tamil Nadu
- 8 Is the very deep port in India.
A) kandla B) Hubli C) Paradwip D) Mangalore
- 9 Uddan plan started in -----.
A) 2015 B) 2018 C) 2016 D) 2009
- 10 Air transport corporation act passed on -----.
A) 1953 B) 1972 C) 1950 D) 1986

- 11 India's largest news paper agency is-----
A) Economic Times B) Daily Sakal C) Press Trust of India D) All of the above
- 12 Communication activities can help to----- development.
A) Social B) Economic C) Cultural D) All of these
- 13 -----is the modern mean of communication.
A) Radio B) T.V. C) Internet D) News Paper
- 14 ----- provides telecom services to Mumbai and Delhi.
A) BSNL B) VSNL C) MTNL D) NSP
- 15 Maharashtra ranks ----- in the country in terms of publication of newspapers and periodicals.
A) First B) Second C) Third D) Fourth

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Importance of Rail Transport
- 2 Structure of fare rates of Passenger and Goods transport.
- 3 Inland Water Transport
- 4 Prasar Bharati

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the 'Cost of Service Principle'.
- 2 Explain the concept of Ocean Transport.
- 3 Explain the merits and demerits of Media.
- 4 Describe the role of Media in Economic Development.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail 'Law of Returns and Railway Transport'.
- 2 Explain in detail the Public and Private Communication sources in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ----- हा भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वात मोठा उपक्रम आहे.
अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) हवाई वाहतूक ड) जल वाहतूक
- 2 रेल्वे वाहतुकीसंदर्भात अॅकवर्थ समिती ----- या वर्षी नियुक्त करण्यात आली.
अ) १९२४ ब) १९२२ क) १९२१ ड) १९२०

- 3 विनातिकीट प्रवासी ही ----- वाहतुकीची समस्या आहे.
अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) हवाई वाहतूक ड) नळ वाहतूक
- 4 सरकारने भारतात रेल्वे वाहतुकीची सुरूवात केली.
अ) हिंदुस्थान ब) भारत क) ब्रिटीश ड) यापकी नाही.
- 5 भारतातील बुलेट ट्रेन प्रकल्प कोणत्या दोन शहरांना जोडणारा आहे ?
अ) मुंबई ते अहमदाबाद ब) दिल्ली ते मुंबई क) कलकत्ता ते चेन्नई ड) मुंबई ते बैंगलोर
- 6 अंतर्गत हवाई वाहतूक सेवा देणारी सरकारी मालकीची कंपनी कोणती?
अ) इंडियन एअरलाइन्स ब) एअर इंडिया क) एअर कार्गो ड) किंगफिशर
- 7 तुतिकोरीन हे बंदर कोणत्या राज्यात आहे?
अ) गोवा ब) महाराष्ट्र क) कर्नाटक ड) तामिळनाडू
- 8 हे भारतातील सर्वात खोल बंदर आहे.
अ) कांडला ब) हुबळी क) परद्वीप ड) मंगलोर
- 9 उड्डाण योजना ----- साली सुरू झाली.
अ) २०१५ ब) २०१८ क) २०१६ ड) २००९
- 10 -----मध्ये हवाई वाहतूक महामंडळ कायदा पास करण्यात आला.
अ) १९५३ ब) १९७२ क) १९५० ड) १९८६
- 11 भारतातील सर्वात मोठी वृत्तपत्र एजन्सी ----- ही आहे.
अ) इकॉनॉमिक टाइम्स ब) दैनिक सकाळ क) प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) वरील सर्व
- 12 दळणवळण उपक्रम ----- विकासात मदत करू शकतो.
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) वरील सर्व
- 13 ----- हे दळणवळणाचे आधुनिक साधन आहे.
अ) रेडीओ ब) टी.व्ही. क) इंटरनेट ड) न्यूज पेपर
- 14 मुंबई व दिल्ली शहरांना टेलिकॉम सेवा ----- पुरविते.
अ) BSNL ब) VSNL क) MTNL ड) NSP
- 15 वृत्तपत्र व नियतकालिकांच्या प्रकाशनाबाबत महाराष्ट्राचा देशात ----- क्रमांक लागतो.
अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रेल्वे वाहतुकीचे महत्त्व
- 2 रेल्वेतील प्रवासी व मालवाहतूक दर संरचना
- 3 अंतर्गत जलवाहतूक
- 4 प्रसार भारती

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'सेवा खर्चाचा सिद्धांत' स्पष्ट करा.
- 2 सागरी वाहतूक संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 प्रसार माध्यमांचे गुणदोष स्पष्ट करा.
- 4 आर्थिक विकासातील माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 'प्रमाण फलाचा सिद्धांत आणि रेल्वे वाहतूक' सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 भारतातील सार्वजनिक व खाजगी दळणवळणाच्या साधनांचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct./Nov.-2022
Economics (Optional) Paper-XXVI

ECOO26: Economics of Transport and Communication

Day and Date: Tuesday, 20/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ----- हा भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्वात मोठा उपक्रम आहे.

अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) हवाई वाहतूक ड) जल वाहतूक

Option 1

2 रेल्वे वाहतुकीसंदर्भात अॅकवर्थ समिती ----- या वर्षी नियुक्त करण्यात आली.

अ) १९२४ ब) १९२२ क) १९२१ ड) १९२०

Option 4

3 विनातिकीट प्रवासी ही ----- वाहतुकीची समस्या आहे.

अ) रेल्वे वाहतूक ब) रस्ते वाहतूक क) हवाई वाहतूक ड) नळ वाहतूक

Option 1

4 सरकारने भारतात रेल्वे वाहतुकीची सुरुवात केली.

अ) हिंदुस्थान ब) भारत क) ब्रिटीश ड) यापैकी नाही.

Option 3

5 भारतातील बुलेट ट्रेन प्रकल्प कोणत्या दोन शहरांना जोडणारा आहे ?

अ) मुंबई ते अहमदाबाद ब) दिल्ली ते मुंबई क) कलकत्ता ते चेन्नई ड) मुंबई ते बैंगलोर

Option 1

6 अंतर्गत हवाई वाहतूक सेवा देणारी सरकारी मालकीची कंपनी कोणती?

अ) इंडियन एअरलाइन्स ब) एअर इंडिया क) एअर कार्गो ड) किंगफिशर

- Option 1
7 तुतिकोरीन हे बंदर कोणत्या राज्यात आहे?
अ) गोवा ब) महाराष्ट्र क) कर्नाटक ड) तामिळनाडू
- Option 4
8 हे भारतातील सर्वात खोल बंदर आहे.
अ) कांडला ब) हुबळी क) परद्वीप ड) मंगलोर
- Option 3
9 उड्डाण योजना ----- साली सुरू झाली.
अ) २०१५ ब) २०१८ क) २०१६ ड) २००९
- Option 3
10 -----मध्ये हवाई वाहतूक महामंडळ कायदा पास करण्यात आला.
अ) १९५३ ब) १९७२ क) १९५० ड) १९८६
- Option 1
11 भारतातील सर्वात मोठी वृत्तपत्र एजन्सी ----- ही आहे.
अ) इकॉनॉमिक टाइम्स ब) दैनिक सकाळ क) प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया ड) वरील सर्व
- Option 3
12 दळणवळण उपक्रम ----- विकासात मदत करू शकतो.
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) सांस्कृतिक ड) वरील सर्व
- Option 4
13 ----- हे दळणवळणाचे आधुनिक साधन आहे.
अ) रेडीओ ब) टी.व्ही. क) इंटरनेट ड) न्यूज पेपर
- Option 3
14 मुंबई व दिल्ली शहरांना टेलिकॉम सेवा ----- पुरविते.
अ) BSNL ब) VSNL क) MTNL ड) NSP
- Option 3
15 वृत्तपत्र व नियतकालिकांच्या प्रकाशनाबाबत महाराष्ट्राचा देशात ----- क्रमांक लागतो.
अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रेल्वे वाहतुकीचे महत्त्व
Ans:
- 2 रेल्वेतील प्रवासी व मालवाहतूक दर संरचना
Ans:
- 3 अंतर्गत जलवाहतूक
Ans:
- 4 प्रसार भारती

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 'सेवा खर्चाचा सिद्धांत' स्पष्ट करा.

Ans:

2 सागरी वाहतूक संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 प्रसार माध्यमांचे गुणदोष स्पष्ट करा.

Ans:

4 आर्थिक विकासातील माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 'प्रमाण फलाचा सिद्धांत आणि रेल्वे वाहतूक' सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारतातील सार्वजनिक व खाजगी दळणवळणाच्या साधनांचे सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.

Ans:
